

СИЛАБУС
з дисципліни «Основи економічної теорії»
на отримання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за галуззю
знань 18 «Виробництво та технології»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 15 годин лекції, 15 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – **Ткаченко Світлана Євгенівна**, к.е.н., доцент кафедри Економіки та маркетингу. (<http://new.khntusg.com.ua/staff/tkachenko-svitlana-ievgenivna>).

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Вища математика», «Історія України», «Інформаційні та комунікаційні технології».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Правознавство», «Політологія».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Дисципліна "Основи економічної теорії" спрямована на системне вивчення категорій та законів економічного життя як окремих суб'єктів, так і всього суспільства в цілому. Вона надає можливість поєднати основні закономірності, визначити економічну природу ринку, зрозуміти механізм суспільного відтворення та економічного зростання, усвідомити складність та взаємозумовленість усіх складових світового господарства та міжнародних економічних відносин.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:
знати:

- загальнотеоретичні положення, що характеризують сутність, функціонування і розвиток економічної системи суспільства;
- принципи і умови функціонування ринкової економіки;
- особливості дії економічних законів в умовах ринкової економіки;
- моделі функціонування підприємств на комерційних засадах;
- закономірності розвитку національної економіки в сучасних умовах;
- сучасні особливості і перспективи розвитку світового господарства.

вміти:

- пояснити головні умови зростання економіки та чинники, що породжують її нестабільність;
- здійснювати аналіз маркетингової діяльності у виробничих умовах.
- обчислювати ефективність виробництва, витрати та прибуток.

Мета та основні задачі дисципліни.

«Основи економічної теорії» є дисципліною, що формує систему знань про економічний вибір суб'єктів економіки за умов обмежених виробничих ресурсів і безмежних потреб у різних соціально-економічних системах. Переваги вивчення дисципліни полягають у набутті ринково-економічного мислення студентів, з'ясуванні ролі економічної теорії у формуванні економічної політики та економічному регулюванні, засвоєнні методології економічних досліджень для розуміння тих ринкових перетворень, що відбуваються у національній економіці та вироблення вміння здійснювати економічний аналіз та практичні висновки, розробляти маркетингові стратегії підприємства.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти: знання економічної теорії, володіння загальноекономічним інструментарієм, вміння проводити всебічний аналіз економічних явищ і процесів, а також приймати оптимальні рішення відповідно до загальних умов розвитку суспільства і конкретних обставин щодо технічного стану суб'єктів господарювання у сучасних умовах розвитку, що є обов'язковою умовою для майбутніх спеціалістів технічного профілю у їх подальшій інженерно-технічній діяльності.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів економічних знань. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та вирішувати практичні завдання у сфері харчових технологій, що характеризуються комплексністю і системністю, на основі застосування основних теорій та методів фундаментальних та прикладних наук. а також формування здатностей:

- до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових ідей при діях в нестандартних ситуаціях;
- до розуміння предметної області та професійної діяльності;
- виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних усних, письмових та електронних джерел;

- до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть застосовувати базові професійні й наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності. Демонструвати навички усного та письмового спілкування державною та іноземними мовами, використовуючи навички міжособистісної взаємодії, працюючи в міжнародному контексті з фахівцями та нефахівцями в галузі, з використанням сучасних засобів комунікації. Здатність укладати ділову документацію та проводити технологічні та економічні розрахунки. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту. Підвищувати ефективність виробництва шляхом впровадження ресурсощадних та конкурентоспроможних технологій, аналізувати стан і динаміку попиту на харчові продукти. Здійснювати технологічні, технічні, економічні розрахунки в рамках розроблення та виведення харчових продуктів на споживчий ринок, вести облік витрат матеріальних ресурсів.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. *Загальні засади теорії економічного розвитку суспільства.*

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії.

Тема 2. Виробництво, його фактори, результати і ефективність.

Тема 3. Економічна система суспільства. Суспільно-економічний розвиток.

Тема 4. Товарне господарство. Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу.

Змістовий модуль 2. *Теоретичні основи ринкової економіки.*

Тема 5. Ринкова економіка. Попит і пропозиція.

Тема 6. Капітал. Обіг капіталу.

Тема 7. Підприємство. Дохід, витрати і прибуток.

Тема 8. Динаміка суспільного відтворення. Економічні функції держави в ринковій економіці. Світове господарство.

Тематика семінарських та практичних занять:

1. Предмет і метод економічної теорії
2. Виробництво, його фактори, результати і ефективність

3. Економічна система суспільства. Суспільно-економічний розвиток.
4. Товарне господарство. Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу
5. Ринкова економіка. Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги.
6. Капітал. Обіг капіталу.
7. Підприємство. Дохід, витрати і прибуток
8. Держава та її економічні функції в ринковій економіці. Світове господарство

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 30 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 30 % семестрової оцінки; **залік** – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuiv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>